

AZ UNICEF MAGYARORSZÁG GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELVE

**HATÁLYOS:
2025.10.20. NAPJÁTÓL**

.....
Jamniczky Tímea
Kuratórium elnöke

.....
Mészáros Antónia
Alapítvány igazgatója

AZ UNICEF MAGYARORSZÁG GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELVE¹

I. Célok

Jelen irányelv célja, hogy az UNICEF Magyarországgal (a továbbiakban: Szervezet) kapcsolatba kerülő, a Szervezet tevékenységeiben résztvevő gyermekeket, fiatalokat megvédje a bántás, sértés, bántalmazás különböző formáitól, biztosítsa védelmüket a következők szerint:

- 1.1 a gyermekek jogaira és jólétére a Szervezet munkája során elsődleges szempontként kell tekinteni;
- 1.2 a Szervezet minden munkatársa, megbízottja, önkéntese, vele jogviszonyban álló minden egyéb szerződéses partner, közreműködő és partnerszervezet megfelelő gyermekvédelmi protokollokat alkalmaz a Szervezetnél betöltött szerepe szerint, valamint megfelelő lépéseket tesz amennyiben bántalmazás vagy veszélyeztetés gyanúja merül fel;
- 1.3 az irányelv átlátható, világos keretrendszerben fekteti le a szükséges intézkedéseket, amennyiben gyermekbántalmazás vagy veszélyeztetés gyanúja merül fel.

II. Jogszabályi háttér

Jelen irányelv az alábbi jogszabályok figyelembevételével készült:

- 2.1 UNICEF Policy on Conduct Promoting the Protection and Safeguarding of Children (CF/EXD/2016-006) (the „UNICEF CS Policy”),
- 2.2 ENSZ Gyermekjogi Egyezmény - 1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 2.3 2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről
- 2.4 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
- 2.5 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

¹ Készült az UNICEF Child Safeguarding - Guidance for National Committees című dokumentuma alapján

- 2.6 1997. évi XXXXI. évi törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2.7 az Európai Unió 2016/679. számú Általános Adatvédelmi Rendelete (GDPR)
- 2.8 2011. évi CXII. évi törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

III. Irányelv hatálya

Jelen irányelv kiterjed a Szervezet minden munkatársára, megbízottjára, önkéntesére, vele jogviszonyban álló minden egyéb szerződéses partnerre, közreműködőre és partnerszervezetre.

IV. Fogalommeghatározások

Jelen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalmak az alábbi jelentéssel bírnak:

- 4.1. gyermek: aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be.
- 4.2. fiatal felnőtt: az a nagykorú személy, aki a 24. évét nem töltötte be.
- 4.3. munkatárs: a Szervezet munkavállalói, megbízottjai, gyakornokai, önkéntesei, valamint a Szervezettel jogviszonyban álló minden egyéb közreműködő.
- 4.4. partnerszervezet: a Szervezettel együttműködő külsős hazai, nemzeti és nemzetközi szervezetek (cég, intézmény, társadalmi szervezet stb.).
- 4.5. gyermekvédelmi fókuszpont: az a munkatárs, aki a jelen irányelv bevezetését, szükséges módosításait, valamint a gyermekvédelmi jelzéseket, eseteket koordinálja.
- 4.6. gyermekbántalmazás: gyermekbántalmazásról beszélhetünk, ha valaki testi-lelki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek. Gyermekbántalmazásnak minősül az is, ha valaki a gyermek sérelmére elkövetett cselekmény szemtanúja, de nem akadályozza azt meg, vagy nem jelzi.
- 4.7. A gyermekbántalmazás formái:
 - Elhanyagolás (rossz bánásmód): a szükségletek kielégítésének mellőzése vagy súlyos hiányosságai, pl. fizikai, érzelmi és oktatás-nevelésbeli elhanyagolás.
 - Érzelmi bántalmazás: rossz érzelmi bánásmód (megszégyenítés, kritizálás, érzelmi zsarolás, kihasználás, ijesztgetés, szidalmazás, nem szeretett

érzések közvetítése a gyermek felé, valamint, ha a gyermek rendszeresen szem és fültanúja más emberek bántalmazásának), mely káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére.

- Fizikai bántalmazás: az a szándékos cselekedet vagy gondatlanság, amely a gyermek fizikai sérüléséhez vezet (pl. ütés, rázás, hajhúzás, kényelmetlen testhelyzetekbe való kényszerítés, a testi fenyegetés minden típusa).
- Szexuális bántalmazás: a gyermek bevonása szexuális cselekedetbe, ideértve különösen olyan cselekedetet, amelyet tiltanak a vonatkozó jogszabályok (így különösen a Btk.), vagy amelyre a gyermek nem érett, vagy amely cselekedetet tiltja a társadalom értékrendje.
- Kortárs bántalmazás (gyerekek közötti bántalmazás): amikor gyermek bántalmaz gyermeket érzelmi, fizikai, szexuális módokon és cyberbullying (elektronikus kommunikációs eszközök révén fenyegető tartalmú üzenetek, képek küldése) formájában. A gyermekek közötti zaklatás (bullying) esete, ha a zaklató szándékosan, tudatosan, legtöbbször konkrét ok nélkül akarja bántani az áldozatot; a zaklatás ismétlődően, huzamosabb ideig zajlik; az áldozat nincs abban a helyzetben, hogy megvédje önmagát (így különösen, de nem kizárólag azért, mert zaklató és az áldozat között erőbéli vagy hatalmi különbség van).

V. Általános szabályok

- 5.1 A gyermekek és a gyermeki jogok védelme az UNICEF egyik fő célkitűzése, így jelen irányelv megismerése és betartása a Szervezet valamennyi munkatársának és partnerszervezetének felelőssége.
- 5.2 Amennyiben a Szervezet bármely programján vagy rendezvényén gyermekjogi jogsértés gyanúja merül fel, zsinórmértékként minden eljárás során a gyermek legfőbb érdekét kell elsősorban figyelembe venni.
- 5.3 A gyermekvédelmi fókuszpont feladata az irányelv megismertetése a munkatársakkal és az egyéb, az irányelv hatálya alá tartozó személyekkel, a munka, megbízás előtt, azok betartásáért azonban minden érintett saját maga felel. A fókuszpontot ezen feladatában a HR munkatárs támogatja.
- 5.4 Az irányelv betartása különösen kötelező minden olyan cég, intézmény vagy társadalmi szervezet számára, akik a Szervezet hazai programjaiban együttműködnek.
- 5.5 Az irányelv cégekkel, intézményekkel vagy társadalmi szervezetekkel való megismertetése a Szervezeten belül velük kapcsolatban álló osztály (gyermekvédelmi, kommunikációs, adománygyűjtési osztály) feladata, azok betartásáért viszont minden cég, intézmény vagy társadalmi szervezet saját

maga felel. Az adott szervezeti egységet ezen feladatában a HR munkatárs támogatja.

- 5.6 A Szervezet munkája során a gyermekekkel szembeni erőszakkal kapcsolatban a zéró tolerancia elve érvényesül. A Szervezet azon rendezvényei kapcsán, amelyekben gyermekek bármilyen módon érintettek, különleges gondossággal jár el, felméri az esemény várható gyermekjogi és gyermekvédelmi kockázatait és kockázatkezelési tervet készít (Melléklet 1.), amely a kockázatok mellett a lehetséges megelőző lépéseket és az azokra adott válaszokat is tartalmazza.
- 5.7 A Szervezet a gyermekvédelmi irányelv végrehajtása során elkötelezett az átláthatóság és a felelősségvállalás mellett.

VI. Előzetes szűrés új munkatársak felvétele és külsős partnerekkel történő együttműködés során

Minden új munkatás kiválasztása és cégekkel, intézményekkel vagy társadalmi szervezetekkel történő együttműködés kialakítása során a Szervezet figyelemmel van a gyermekvédelmi szempontokra is. Tekintettel arra, hogy az új munkatársak, partnerszervezetek gyermekekkel kerülhetnek kapcsolatba, a kiválasztási folyamat során az alábbi lépéseknek kell megvalósulnia:

- 6.1. Új munkatársak esetében megfelelőségi nyilatkozat, jogszabályi feltételek (Mt. 44/A. §) fennállása esetén erkölcsi bizonyítvány bemutatása, valamint két referenciaszemély megadása szükséges. Nem foglalkoztatható azon személy, aki korábban már követett el kiskorúak sérelmére bűncselekményt vagy akiről a kiválasztási folyamat során kiderül, hogy vele szemben jelenleg ilyen ügyben eljárás folyik, vagy vele szemben már felmerült bármilyen gyermekjogi jogsértés, panasz.
- 6.2. Új partnerszervezetek esetében – amennyiben a Szervezettel történő együttműködés során kapcsolatba kerülhet gyermekekkel, fiatal felnőttekkel – az új partnerszervezetnek meg kell ismerni és elfogadni a Szervezet Gyermekvédelmi Magatartási Kódexét és jelen irányelvét.
- 6.3. Jelen irányelv és mellékleteinek megismerése és elfogadása minden új, az irányelv hatálya alá tartozó személy, így különösen munkatárs és partnerszervezet esetében kötelező.

VII. Magatartás

- 7.1. A Szervezettel kapcsolatba kerülő munkatársak, partnerszervezetek az UNICEF „brand”-et képviselik, ezért magatartásuknak az UNICEF alapvető értékeit (gondoskodás, tisztelet, integritás, bizalom, felelősségvállalás, valamint elköteleződés a gyermeki jogok iránt) kell tükröznie. Tekintettel arra, hogy a Szervezettel kapcsolatba kerülő gyermekek és fiatal felnőttek sokszor bizalmi személyként tekintenek az ott dolgozó munkatársakra, kiemelten fontos, hogy a legmagasabb szintű integritási és magatartási normáknak megfelelően cselekedjenek, többek között teljesítsék a gyermekekkel szembeni gondoskodási kötelezettségüket, tiszteletben tartsák jogaikat és méltóságukat, és általában megkülönböztetés nélkül, a gyermekek legfőbb érdekét figyelembe véve járnak el, nemre, fajra, nemzetiségre, kultúrára, etnikai hovatartozásra, korra, vallásra, szexuális irányultságra vagy képességre való tekintet nélkül.
- 7.2. A gyermekek védelme érdekében megfogalmazott általános magatartási normákat a Szervezet Magatartási Kódexe rögzíti. (Melléklet 2.)

VIII. Orientáció, képzés

- 8.1. Minden új munkatársnak kötelező részt vennie egy, a Gyermekvédelmi Magatartási Kódex és az irányelv megismeréséről szóló orientációs beszélgetésen. Ezen felül az új munkatársaknak kötelező elvégezni az UNICEF PFP (Private Fundraising and Partnerships) osztálya által szervezett alapfokú gyermekvédelmi képzést (Child Safeguarding Foundations Training) a Szervezethez történő belépést követő 3 hónapon belül.
- 8.2. Az önkéntesek csoportos orientáción vesznek részt, amely során a feladatuk jellegétől függően, rövid képzésben részesülnek a Gyermekvédelmi Magatartási Kódexben és az irányelvben foglaltak vonatkozásában.
- 8.3. A partnerszervezeteket azon munkatársak kötelesek tájékoztatni a Gyermekvédelmi Magatartási Kódex és az irányelv tartalmáról, akikkel az érintett közös projekten dolgozik.

IX. Képmás-, hang-, és videófelvevételek

- 9.1. Képmás-, hang-, és videófelvevételek készítése előtt minden esetben be kell szerezni a törvényes képviselő írásos hozzájárulását és az érintett gyermek, fiatal felnőtt engedélyét is.

- 9.2. Az érintett gyermeket, fiatal felnőttet és törvényes képviselőt tájékoztatni szükséges mind a felvételek céljáról, mind pedig azok nyilvánosságra hozataláról és a törlési lehetőségekről.
- 9.3. Képmás-, hang-, és videófelvevételek készítése során is a gyermek legfőbb érdekei szerint szükséges eljárni, így többek között biztosítani a gyermek jogát a magánélethez való védelemre, tiszteletben tartani méltóságát és figyelemmel lenni arra, hogy a felvétel készítése kapcsán valóban életkorának és érettségének megfelelő tájékoztatást kapjon.
- 9.4. Amennyiben a gyermek, fiatal felnőtt rádiós, tévés vagy egyéb médiaszereplést vállal, a vele kapcsolatba kerülő újságírókat az alábbiakról szükséges tájékoztatni: <https://unicef.hu/sajto/ajanlasok-a-media-szamara>

X. Adatvédelem

- 10.1. A Szervezet mindent köteles megtenni annak érdekében, hogy a gyermekek adatainak kezelése során biztosítsa a megfelelő adatvédelmet és adatbiztonságot, beleértve az alkalmazandó adatvédelmi és adatbiztonsági követelményeknek való megfelelést; az adatkezelés jogalapjának elvét; az adatfelhasználás céljának, szükségességének és arányosságának egyértelműségét; az összegyűjtött adatok pontosságának és biztonságának biztosítását; a megőrzési korlátok tiszteletben tartását; az átláthatóság és az érintettek jogainak biztosítását; valamint az adatvédelmi incidensekre való felkészülést.
- 10.2. A gyermekek belső rendszerekben rögzített személyes adataihoz szigorúan csak a vonatkozó projektekben közvetlenül érintettek férhetnek hozzá, és csak a szükséges mérték elvét követve. Az adatokkal való visszaélés vagy kiszivárgás a gyermekeket fenyegető veszélyt jelent. Mindent meg kell tenni a jogosulatlan hozzáférés vagy a nem megfelelő felhasználás megakadályozására.

XI. Gyermekvédelmi jelzések

- 11.1 A Szervezet minden gyermekjogi jogsértésre, gyermekbántalmazásra vonatkozó jelzést komolyan vesz, megvizsgál és a szükséges intézkedéseket megteszi.
- 11.2 A Szervezet a bejelentéseket bizalmasan kezeli és a bejelentéssel, vizsgálattal kapcsolatos információkat a szükséges mérték elvét követve osztja csak meg. Minden döntést, beleértve a döntések indoklását is, rögzíti, biztonságosan és bizalmasan tárolja.

- 11.3 Amennyiben a Szervezet bármely programján vagy rendezvényén gyermekjogi jogsértés gyanúja merül fel, a vélelmezett jogsértés észlelője szóban és írásban 24 órán belül (súlyos esetben azonnal) tájékoztatja a Szervezet gyermekvédelmi fókuszpontját az alábbi emailcímen vagy telefonszámon:

gyermekjog@unicef.hu
+361-201-4923

A gyermekvédelmi fókuszpont gondoskodik az ügy kivizsgálásáról, és amennyiben szükséges, a gyermekvédelmi jelzőrendszeren keresztül jelzi a problémát a hatóságoknak, vagy értesíti a rendőrséget. A bejelentésre a mellékelt bejelentő lapot szükséges használni (Melléklet 3.).

- 11.4 Amennyiben az UNICEF Magyarország Gyermekvédelmi Magatartási Kódexét vagy jelen irányelvét egy munkatárs sérti meg, úgy vele szemben panasz eljárás és/vagy belső vizsgálati eljárás indul.
- 11.5 Amennyiben az UNICEF Magyarország Gyermekvédelmi Magatartási Kódexét vagy jelen irányelvét egy partnerszervezet sérti meg, úgy a területvezetők, a gyermekvédelmi osztály vezetője, a HR munkatárs és az Igazgató közösen döntenek a lehetséges következményekről és a további együttműködés lehetőségeiről, valamint – szükség esetén (az eset súlyosságára figyelemmel) bevonják az UNICEF Magyarország kuratóriumának elnökét.
- 11.6 A folyamattal kapcsolatos végső felelősség az Igazgatót terheli.
- 11.7 Ezen irányelv értelmében tilos szándékosan megakadályozni a gyermekek védelmével kapcsolatos aggályok felvetését vagy a bántalmazással kapcsolatos aggályok bejelentését. Tilos továbbá szándékosan hamis bejelentést tenni vagy megtorlással élni olyan személlyel szemben, aki jelzéssel élt.

XII. Gyermekrészvételi irányelvek

- 12.1 A Szervezet saját rendezvényei és programjai során a gyermekek részvételének szabályait, a megfelelő kritériumok biztosítását az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának a gyermekek véleménynyilvánításáról szóló átfogó kommentárja alapján határozza meg.
- 12.2 A Szervezet programjain és rendezvényein a részt vevő gyermekek számára biztosítja az átláthatóság és a tájékoztatás érvényesülését: a részt vevő gyermekek tudatában vannak a rendezvény céljainak, hatáskörének, következményeinek, megvalósulási folyamatának, illetve saját jogaiknak és

tudják, hogy probléma esetén mely felnőttöz kell fordulniuk. Ennek megvalósulásáért a gyermekvédelmi fókuszpont felelős.

- 12.3 A Szervezet programjain és rendezvényein a részt vevő gyermekek számára biztosítja az önkéntesség érvényesülését: a gyermekek részvétele a programokban önkéntes, nem kényszeríthetőek a véleménynyilvánításra, és biztosított a lehetőségük arra, hogy bármikor kilépjenek az együttműködésből.
- 12.4 A Szervezet programjain és rendezvényein a részt vevő gyermekek számára biztosítja a tiszteletteljesség érvényesülését: a gyerekeket és a nézeteket is tiszteletben tartja és biztosítja, hogy mindenki bemutathassa saját ötleteit és kezdeményezéseit.
- 12.5 A Szervezet programjain és rendezvényein a részt vevő gyermekek számára biztosítja a relevancia érvényesülését: a gyerekek véleményét mindig olyan kérdésekben kéri ki, és olyan programokat szervez számukra, ami a gyerekeknek releváns, abban véleményt tudnak nyilvánítani, életkoruknál és érettségi fokuknál fogva megértik, hogy hol vannak, és képesek az aktív részvételre, meglévő tudásuk és képességeik alapján tudnak véleményt alkotni a helyzetben.
- 12.6 A Szervezet a programjain és rendezvényein a részt vevő gyermekek számára biztosítja a gyerekbarát környezet érvényesülését: mindent megtesz annak érdekében, hogy a gyermekek számára biztonságos körülményeket teremtsen, ahol a gyerekek nyugodtan együtt tudnak működni a Szervezettel.
- 12.7 A Szervezet programjain és rendezvényein a részt vevő gyermekek számára a program kereteinek megfelelően biztosítja az inkluzivitás érvényesülését: minden gyereknek lehetőséget biztosít a programokban és rendezvényeken való részvételre, elkerülve a hátrányos megkülönböztetés minden formáját.
- 12.8 A Szervezet programjain és rendezvényein a részt vevő gyermekek számára biztosítja a képzéssel való támogatást: a részt vevő gyerekek és felnőttek is egyszeri vagy többszöri képzésben részesülnek, ami segíti a közös munkát és fejleszti készségeiket.
- 12.9 A Szervezet programjain és rendezvényein a részt vevő gyermekek és fiatalok számára (a szülők és gyámok mellett) biztosítja a felelősség érvényesülését: a gyerekeket tájékoztatja arról, hogy a véleményüket, vagy a róluk készült fénykép- és videófelvevételeket és kapcsolódó adatokat milyen módon és milyen következményekkel használja fel a Szervezet.
- 12.10 A Szervezet minden szükséges lépést megtesz annak érdekében, hogy a bevont gyermekek és fiatalok biztonsággal vegyenek részt a Szervezet

tevékenységeiben, függetlenül a bevonás típusától (személyes vagy online), az esemény méretétől, vagy attól, hogy egyszeri vagy ismétlődő eseményről van szó.

- 12.11 Minden gyermekek, fiatalok bevonását tartalmazó eseményt értékelni szükséges annak fényében is, hogy történt-e gyermekvédelmi jelzés és ha igen, milyen következtetéseket lehet levonni a Szervezetnél működő protokollokra vonatkozóan.

XIII. Felülvizsgálat

- 13.1 Az Igazgató köteles évente legalább egy alkalommal a Kuratórium tagjai részére írásbeli és/vagy szóbeli tájékoztatást adni a jelen irányelv tárgyévi végrehajtásáról, ideértve különösen az adott évben bejelentett esetekről, valamint a megvalósítás során elért eredményekről és felmerült nehézségekről.

- 13.2 Amennyiben szükséges, az Igazgató jelzi a Kuratórium felé az irányelv módosításának szükségességét.

Melléklet 1. Kockázatkezelési terv

Melléklet 2. Gyermekvédelmi Magatartási Kódex

Melléklet 3. Bejelentő lap